

**ИНСТИТУТ ЗА ИСТОРИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
ПРИ БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
НАУЧЕН ИНСТИТУТ „ЗАПАДНИ ПОКРАЙНИНИ“
КУЛТУРНО-ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР БОСИЛЕГРАД**

ПРОГРАМА

ВТОРА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ
***„ЗАПАДНИТЕ БЪЛГАРСКИ ПОКРАЙНИНИ –
ИСТОРИЯ И ПЕРСПЕКТИВИ“***

**6-7 ноември 2025 г.
София, Босилеград**

Откриване: 6 ноември (четвъртък) 2025 г.
**София, Национален студентски дом,
пл. „Народно събрание“ № 10, ет. 2,
зала „Галерия“**

9:00–9:30 ОТКРИВАНЕ НА КОНФЕРЕНЦИЯТА
ПЪРВО ЗАСЕДАНИЕ
9:30–11:00

Водещ: Проф. д-р Даниел Вачков

Проф. д-р Венцислав Велев /УниБИТ/ – Прерязани пътища: Границата, която промени България (6 ноември 1920 г.). Историко-правни и териториални аспекти на насилственото откъсване на българските Западни покрайнини от страна на Кралството на сърби, хървати и словенци

Иван Николов /КИЦ–Босилеград/ – Западните български покрайнини – настояще и бъдеще

Доц. д-р Стоян Николов /Военна академия/ – Полковник Иларион Танев

Доц. д-р Даниела Ангелова /Институт за изследването на населението и човека – БАН/ – Бележки за демографията на две Босилеградски общини от Освобождението до края на Първата световна война

Д-р Александър Мошев – За едно недоразумение относно творчеството на Емануил Попдимитров

Доц. д-р Георги Митринов /Институт за български език – БАН/ – Камбаната на църквата „Св. Троица“ в с. Извор, Босилеградско – ценен епиграфски паметник за българската езикова история

Дискусия
Кафе-пауза

ВТОРО ЗАСЕДАНИЕ
11:30–13:00

Водещ: Доц. д-р Живко Лефтеров

Доц. д-р Димитър Гюдуров /Нов български университет/ – Българският малцинствен въпрос в сръбско-българските двустранни отношения 1919–1923 г.

Александар Георгиев /РИМ – Велико Търново/ – Западните покрайнини като предизвикателство пред българската дипломатия при управлението на Демократическия сговор в България 1923 – 1931 г.

Николай Поппетров /Институт за исторически изследвания – БАН/ – Западнопокрайнинската проблематика в дневния ред на организациите Отец Паисий 1927–1943 г.

Гл. ас. д-р Володя Милачков /Институт за исторически изследвания – БАН/ – Цариградското бежанско дружество „Нишава“, клон Фердинанд

Д-р Милена Катошева /ОИМ – Трън/ – През пост № 5 „Охрид“ – от изгрев до заход слънце

Доц. д-р Живко Лефтеров /Институт за исторически изследвания – БАН/ – Инциденти по българо-югославската граница 1939–1941 г. (по данни на ДВИА)

Дискусия
13:30–14:00 Обедна почивка

ТРЕТО ЗАСЕДАНИЕ

14:00–15:30

Водещ: Доц. д-р Ангел Джонев

Д-р Горан Благоев /Научен институт „Западни покрайнини“/ – Свещеник Петър Шишков – пиротчанецът, който превърна Цариброд в град

Д-р Николета Войнова /Институт за исторически изследвания – БАН/ – Леон Ламуш и българската кауза в Западните покрайнини: изследователски и обществен принос

Юлиан Васев – Социалната политика на България в Западните покрайнини в периода 1941–1944 г.

Посланик Любчо Трохаров /Научен институт „Западни покрайнини“/ – Западните български покрайнини в разпадаща се Югославия (1970–1990 г.)

Д-р Красимира Тодорова /Софийски университет; Македонски научен институт/ – Българите в Западните покрайнини по време на Косовската война (1998–1999 г.)

Д-р Стефан Иванов /149 СУ „Иван Хаджийски“, София/ – Формални срещу реални патриоти – взаимоотношенията между Националния съвет на българското малцинство в Сърбия и група граждански сдружения в Босилеград (2003–2025)

Дискусия

Кафе-пауза

ЧЕТВЪРТО ЗАСЕДАНИЕ

16:00–17:30

Водещ: Доц. д-р Александър Гребенаров

Доц. д-р Иво Янев /Софийски университет/ – Религиозното образование в Западните покрайнини

Проф. д-р Йордан Табов /Институт по математика и информатика – БАН/ – Реката Бугарка

Доц. д-р Слави Славов /Институт за исторически изследвания – БАН/ – Кратки спомени на полковник Стоян Стоянов за пребиваването на неговия полк в Поморавието през 1917–1918 г.

Проф. д-р Тодор Петров /Национален военноисторически музей/ – Български генерали, родом от Пирот

Доц. д-р Александър Гребенаров /Институт за исторически изследвания – БАН/ – Маршът на Западните покрайнини и неговите творци

Гл. ас. д-р Сия Никифорова /Институт за исторически изследвания – БАН/ – Социално-икономически показатели за Западните покрайнини в Царство България и КСХС/Югославия

Дискусия

7 ноември (петък) 2025 г.
Босилеград, Западни български покрайнини

ПЕТО ЗАСЕДАНИЕ
15:00–17:30

Водец: Иван Николов

Иван Николов /КИЦ – Босилеград/ – Емануил Попдимитров – духовен лидер на българите от Западните покрайнини

Доц. д-р Ангел Джонев /Институт за исторически изследвания – БАН; Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“/ – Шопите в творчеството на Йордан Захариев

Елица Иванова /Българска телеграфна агенция/ – Един важен проблем пред българските организации в Западните покрайнини

Доц. д-р Георги Н. Георгиев /Институт за исторически изследвания – БАН/ – Стопанството и населението в Поморавието през 1916 г. според икономиста Иван Каросеров

Ангел Пелтеков /РСОСЗР – Русе/ – Проучване на твърдения за избито цивилно население в Кралство Сърбия по време на Първата световна война

Валентин Янев /Научен институт „Западни покрайнини“/ – Българското администриране в Моравско – митове и реалност, 2 част

Проф. д-р Пламен Павлов /Великотърновски университет/ – Ньойският договор и забравеното Поморавие

Дискусия

ОТБЕЛЯЗВАНЕ НА ДЕНЯ НА ЗАПАДНИТЕ ПОКРАЙНИНИ
18:00

Организационен комитет:

Проф. д-р Даниел Вачков, проф. д-р Венцислав Велев, Иван Николов, доц. д-р Александър Гребенаров, д-р Володя Милачков, доц. д-р Ангел Джонев

**Конференцията се организира със специалното съдействие
на Национален научен експедиционен клуб “ЮНЕСКО“**